LAUSUNTO
Helsinki 10.11.2026

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaalihuoltolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Viite: HE 180/2026 vp / Asiantuntijakuulemispyyntö

Lisätietoja:
erityisasiantuntija Minttu Ojanen, minttu.ojanen@soste.fi, 050 462 3347
erityisasiantuntija Erja Saarinen, erja.saarinen@soste.fi, 050 433 4202

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveyspoliittinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on noin 240 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäseninä noin 70 muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Vertti Kiukas
pääsihteeri

SOSTE kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiasta.

Tiivistys lausunnon keskeisimmistä viesteistä:

- Tavoitteet ja säästötoimet ovat ristiriidassa: Varhaisen tuen, ennaltaehkäisyn ja joustavien palvelujen kehittäminen ei onnistu, jos samalla vähennetään henkilöstöä ja palvelujen järjestämisvelvoitteita. Henkilöstön arvioidaan vähenevän noin 800 ammattilaisella.
- Haavoittuvassa asemassa olevien oikeusturva vaarantuu: Kirjaamisvelvoitteiden ja palvelutarpeen arvioinnin keventäminen voi johtaa puutteellisiin arvioihin, vaikeuttaa muutoksenhakua ja jättää asiakkaat ilman tarvitsemaansa apua.
- Omatyöntekijöiden nimeämistä tulisi vahvistaa, ei vähentää: Esitys johtaisi siihen, että yhä harvempi asiakas saisi omatyöntekijän. Omatyöntekijän merkitys on sosiaalihuollossa suuri. Hän tukee asiakasta palvelujärjestelmässä ja mahdollistaa luottamukseen perustuvan pitkäjänteisen muutostyön.
- Lapsiperhepalveluiden uudistus voi heikentää lasten ja perheiden oikeutta saada tarpeitaan vastaavaa palveluita: Palvelujen yhdistäminen ja sääntelyn väljentäminen voivat lisätä alueellista eriarvoisuutta. Noin 5 300 lasta siirtyisi lastensuojelun avopalveluista sosiaalihuollon palvelujen piiriin ilman vastaavaa asiakasmitoitusta.
- Kasvatus- ja perheneuvonnan moniammatillisuus tulee säilyttää: Psykologien työpanoksen arvioidaan vähenevän noin 40 prosenttia, mikä heikentäisi lasten ja perheiden varhaista tukea.
- Kuntouttavan työtoiminnan lakkauttaminen uhkaa aiheuttaa palveluaukon: Uusi määrärahasidonnainen toimintakyvyn ja osallisuuden tuki ei takaa tarpeellisten palvelujen jatkuvuutta, riittävyyttä tai yhdenvertaista saatavuutta. Kiireinen siirtymä voi aiheuttaa palvelukatkoksia.
- SOSTE ei kannata esitykseen sisältyvää asiakasmaksun korotusta jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta: Maksujen nousu voi heikentää erityisesti pienituloisten, ikääntyneiden, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden mahdollisuuksia käyttää tarvitsemiaan palveluja. Maksujen alentamisen käytännöt tulee varmistaa ennen korotuksia.
- SOSTE kannattaa sosiaalihuollosta vastaavan viranhaltijan säätämistä, sillä se selkeyttäisi johtamista ja palvelujen yhteensovittamista hyvinvointialueilla.
- Lakiesitys on osin ristiriitainen muiden sosiaalihuollon lainsäädäntöön esitettävien muutosten kanssa. Sosiaalihuollon uudistamista tulee katsoa kokonaisuutena. Eri lakiesitykset on sovitettava yhteen.
- Uudistuksen vaikutuksia tulee seurata tarkasti: Tarvitaan kansalliset soveltamisohjeet, henkilöstön koulutusta ja jatkuvaa vaikutusten seurantaa. Havaittuihin ongelmiin on puututtava nopeasti.

Esityksellä on useita erilaisia, myös kannatettavia tavoitteita, joita ei SOSTEn näkemyksen mukaan kuitenkaan ole mahdollista saavuttaa samanaikaisesti. Esitys on myös osin ristiriitainen muiden sosiaalihuollon lainsäädäntöön muutoksia esittävien hallituksen esitysten kanssa, jotka ovat samaan aikaan eduskunnan käsittelyssä. Näitä ovat esitykset sosiaalihuollossa käytettävästä teknologiasta (HE 113/2025 vp ja HE 200/2026 vp) ja esitys palveluvalikoiman periaatteista (HE 90/2026 vp).

Tärkeä tavoite on avun ja tuen saaminen nykyistä aiemmin ja joustavammin ennen kuin ongelmat pahenevat ja niiden ratkominen vaatii enemmän resursseja. Tätä edistäisivät muun muassa SHL 6 § neuvonnan ja ohjauksen järjestämisestä, 10 a § hyvinvoinnin edistämisestä, 33 § sosiaalihuollon saatavuudesta ja saavutettavuudesta ja 35 c § yhteyden saamisesta sosiaalihuoltoon. Tavoitteen saavuttaminen vaikuttaa kuitenkin mahdottomalta esityksellä tavoiteltavien säästöjen vuoksi. Tarkoituksena on keventää hyvinvointialueiden järjestämisvelvoitetta ja sitä kautta vähentää niiden rahoitusta. Se johtaisi henkilöstön vähenemiseen noin 800 sosiaalihuollon ammattilaisella, sosiaalityöntekijällä ja sosiaaliohjaajalla. Kasvatus- ja perheneuvonnan lakkauttamisen merkitsisi myös psykologien irtisanomisia. Sisällön kehittäminen uhkaa jäädä alisteiseksi säästöille.

Ehdotuksilla on määrällisesti melko pieni säästötavoite suhteessa koko hyvinvointialuerahoitukseen: noin sata miljoonaa euroa noin 27 miljardin rahoituksesta vuonna 2026. Henkilöstövähennyksen vaikutus ihmisten avunsaantiin on kuitenkin suuri. Samaan aikaan hyvinvointialueisiin kohdistuu myös muita säästöpaineita. Muutokseen pyrkivää kohtaavaa työtä ei pystytä tekemään ilman työntekijöitä ja aikaa.

Painopisteen siirtäminen hyvinvoinnin edistämiseen, varhaiseen puuttumiseen ja ongelmien ehkäisyyn vaatii ensin lisää resursseja tähän työhön. Säästöjä on odotettavissa vasta pitemmällä aikavälillä. Resursseja ei voida siirtää korjaavista palveluista niin, että vaikeissa elämäntilanteissa olevat ihmiset ja perheet jäisivät ilman apua.

Lakiesitys korostaa sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen roolia ensisijaisena asiakkaalle annettavana tukena. Tavoite asettuu kyseenlaiseen valoon, koska muutosten säästövaikutukset on laskettu sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien henkilötyövuosissa. Esitetty hallinnollisen työn keventäminen ei vapauttaisi henkilöstöresurssia kokonaisvaltaiseen ja oikea-aikaiseen muutostyöhön asiakkaan kanssa, vaan tätä resurssia ei enää olisi lainkaan.

Riskejä haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien oikeusturvalle

Esitys sisältää merkittäviä riskejä yhteiskunnassa haavoittuvassa asemassa ja vaikeissa elämäntilanteissa olevien ryhmien oikeusturvalle. Sosiaalihuollon asiakkaat eivät välttämättä tunne oikeuksiaan tai osaa puolustaa niitä. Heidän oikeusturvaansa pitäisi vahvistaa, ei heikentää.

Esityksistä toiseksi eniten säästöjä, 34 miljoonaa euroa 2028, odotetaan asiakassuunnitelmaan (39 §) ja entiseen palvelutarpeen arviointiin kuuluvien kirjaamisvelvoitteiden keventämisestä. Palvelutarpeen arviointia esitetään muutettavaksi tuen tarpeen arvioinniksi (36 § ja 38 §). Tämä kokonaisuus on riski asiakkaan oikeusturvalle.

Asiakastietojen kirjaaminen

Asiakkaan elämäntilanteen ja avuntarpeen tarkka kirjaaminen on välttämätöntä hänen oikeusturvansa – ja myös työntekijän oikeusturvan - ja niiden toteutumisen valvonnalle. Jos olennaista tietoa jää kirjaamatta, päätöksestä valittaminen vaikeutuu, ja asiakas voi jäädä ilman tarvitsemaansa palvelua. Kirjaaminen on tärkeää myös työntekijävaihdosten, työn jatkuvuuden ja monialaisen yhteistyön näkökulmasta. Se on keskeistä myös sosiaalihuollon vaikuttavuuden kehittämiselle. Eduskunnan käsittelyssä olevan esityksen (HE 90/2026 vp) mukaan vaikuttavuus ja kustannusvaikuttavuus ovat sosiaalihuollossa palveluvalikoimaan kuulumisen arvioinnin periaatteita. Ilman riittävää kirjaamista työn vaikuttavuutta ei voida arvioida, seurata ja kehittää.

Eduskunnan käsittelyssä on myös hallituksen esitykset sosiaalihuollossa käytettävästä teknologiasta (HE 113/2025 vp ja HE 200/2026 vp). Niiden mukaan mahdollisuus hyödyntää teknologiaa asiakkaan palveluissa pitää aina arvioida palvelutarpeen arvioinnissa, arvio tulee perustella ja kirjata ja teknologian käytöstä tulee tehdä muutoksenhakukelpoinen päätös. Nämä esitykset lisäisivät kirjaamista, mikä olisi perusteltua asiakkaan oikeusturvan näkökulmasta. Tämä on ristiriidassa nyt lausuttavana olevan esityksen kanssa.

Palvelutarpeen arvioinnin muutokset

Palvelutarpeen arviointia koskevan sääntelyn purkaminen ja korvaaminen kevyemmällä tuen tarpeen arvioinnilla voi olla uhka oikeusturvalle ja palveluiden saannille: Koska arviointia keventämällä halutaan säästöjä, on vaarana, että avun hakijoiden tuen tarpeet arvioidaan liian kevyesti ja nopeasti. Sosiaalihuoltoon yhteyttä ottavien ihmisten tilanteet ovat harvoin yksinkertaisia. Taustalla voi olla esimerkiksi päihteiden käyttöä tai kaltoinkohtelua, joiden esille ottaminen vaatii luottamuksen syntymistä. On riski, että varsinainen tuen tarve jää näkymättömiin ja asiakkaan tai perheen ongelmat pahenevat.

Palvelutarpeen arviointia koskevan sääntelyn kumoaminen johtaisi siihen, että omatyöntekijä (42 §) nimettäisiin ja asiakassuunnitelma laadittaisiin nykyistä harvemmille asiakkaille. Asiakassuunnitelmaan kirjataan työskentelyn tavoitteet ja se, millaista apua asiakas voi odottaa saavansa.

Omatyöntekijä

Omatyöntekijä auttaa asiakasta suunnistamaan monimutkaisessa palvelu- ja etuusjärjestelmässä. Sosiaalihuollossa muutoksia elämäntilanteeseen syntyy asiakkaan oman

työskentelyn tuloksena. Asiakkaan luottamuksen saavuttanut omatyöntekijä on välttämätön muutostyöskentelyn tukena. Vaihtuvat työntekijät ovat yksi sosiaalihuollon ongelmista. Terveydenhuollossa kehitetään omalääkärimalleja, mutta sosiaalihuollossa kehitys kulkisi päinvastaiseen suuntaan, vaikka itselle nimetyn työntekijän tuki on sosiaalihuollossa vähintään yhtä tärkeää. Omatyöntekijän nimeämistä pitäisi pikemmin vahvistaa kuin heikentää.

Palveluiden lakkauttaminen ja uudelleen määrittely

Myös joidenkin palveluiden lakkauttaminen ja uudelleen määrittely (kts. seuraavat kappaleet) vaarantavat oikeusturvan: Hyvinvointialueet voisivat päättää, mitä ne uusien nimikkeen alla tarjoavat. Asiakkaan olisi vaikea tietää, millaista apua hän voi saada. Palvelut olisivat eri alueilla erilaisia, mikä heikentäisi kansalaisten yhdenvertaisuutta.

Lapsiperheiden tuki

Ehdotuksen mukaan lastensuojelulain 36 §:n mukaisen tehostetun perhetyön palvelua, lastensuojelulain 36 §:n mukaista perhekuntoutusta kotiin vietävänä tai ryhmämuotoisena palveluna, sosiaalihuoltolain 18 §:n mukaista perhetyötä ja 26 §:n mukaista kasvatus- ja perheneuvontaa koskeva sääntely kumottaisiin ja niiden tilalla säädettäisiin uudesta palvelusta (18 §, lapsiperheiden tuki). Tämä tarkoittaisi, että laista poistettaisiin perhetyötä sekä kasvatus- ja perheneuvontaa koskevaa täsmällistä sääntelyä.

Uudella lapsiperheiden tuen palvelulla yhdistettäisiin nykyisiä palveluja tavoitteena nykyistä joustavampi tuki. Väljempi sääntely voi lisätä alueellisia eroja ja heikentää lasten ja perheiden oikeutta saada tarpeitaan vastaavaa tukea. Erityisen huolestuttavaa tämä on, kun palvelun piiriin on siirtymässä tuhansia nykyisiä lastensuojelun asiakkaita, koska lastensuojelulakia on esitetty muutettavaksi siten, että lastensuojelulain avohuollon palveluita siirretään sosiaalihuoltolain uuden Lapsiperheiden tuki -pykälän alle. Arviolta noin 5 300 lasta siirtyisi lastensuojelun avopalveluista yleisemmän sosiaalihuoltolain piiriin. Sosiaalihuoltolain mukaisia lapsiperheiden tuen palveluita ei kuitenkaan koskisi asiakasmitoitus, jolloin yksittäisellä sosiaalityöntekijällä voisi olla liian paljon asiakkaita. Tämä vaarantaisi laadukkaan ja asiakasturvallisen työn mahdollisuudet. Lapsen tuen tarve ei kevene sillä hetkellä, kun hänen asiakkuutensa nimi ja oikeudellinen peruste vaihtuvat. SOSTE ei kannata lapsiperheiden sosiaalipalveluista säätämistä ehdotetulla tavalla.

Ehdotus jättäisi hyvinvointialueille liikaa liikkumavaraa sen suhteen, millaisia palveluja lapsille ja lapsiperheille on järjestettävä. Alueilla on hyvin erilaiset taloudelliset mahdollisuudet järjestää ja kehittää palveluita. Myös ehdotuksessa on tunnistettu riski, että väljempi sääntely yhdistettynä nykyisiin ja tuleviin säästöpaineisiin ja hyvinvointialueiden muutoinkin erilaisiin edellytyksiin, voi johtaa palvelujen liialliseen supistumiseen tai siihen, että palvelujen kehittämiseen ei pystytä panostamaan asiakkaiden tuen tarpeisiin vastaamiseksi.

Kasvatus- ja perheneuvonta

Lakiesityksessä esitetään nykyisen kasvatus- ja perheneuvonnan palvelupykälän kumoamista. Samalla hyvinvointialueilta poistuisi velvoite palvelun moniammatillisesta toteuttamisesta sosiaalityön, psykologian ja lääketieteen yhteistyönä. Lakiesityksen valmistelussa on lisäksi arvioitu, että moniammatillisuusvaatimuksen poistaminen vähentäisi psykologien työpanosta kasvatus- ja perheneuvonnassa noin 40 prosentilla nykyisestä tasosta. Tästä arvioidaan syntyvän hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille noin 7,4 miljoonan euron säästöt vuodesta 2028 alkaen. Samalla kuitenkin sivuutetaan kysymys siitä, mitä kustannuksia syntyy, kun varhaista tukea heikennetään. SOSTEn näkemyksen mukaan kasvatus- ja perheneuvonta tulee säilyttää hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle kuuluvana sosiaalipalveluna. Säästöpaineissa ei riitä, että monialaisen palvelun järjestäminen jää vain hyvinvointialueille mahdolliseksi. Sen järjestämisen tulee olla velvoittavaa.

Toimintakyky ja osallisuus

Esityksen mukaan sosiaalihuoltolain nykyinen 17 § (sosiaalinen kuntoutus) kumottaisiin ja korvattaisiin uudella Toimintakyky ja osallisuus -pykälällä. Myös laki kuntouttavasta työtoiminnasta esitetään kumottavaksi 1.1.2027 alkaen. Tämän jälkeen hyvinvointialueilla ei olisi enää lakisääteistä velvollisuutta järjestää kuntouttavaa työtoimintaa. Palvelut korvattaisiin uudella toimintakyvyn ja osallisuuden tuella. Uusi palvelu olisi määrärahasidonnainen ja nykyinen kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille maksettava 9 euron päivittäinen kulukorvaus poistuisi. Säästö lakien kumoamisesta olisi 29 miljoonaa euroa vuodesta 2027 alkaen ja 37 miljoonaa euro vuodesta 2028 alkaen (s. 147).

Lain kumoamiseen liittyy puolen vuoden siirtymäaika, jonka aikana asiakkaat on tarkoitus ohjata muihin palveluihin. Muutokset edellyttäisivät hyvinvointialueilta asiakkaiden palvelupäätösten päivittämistä sekä uusien palvelujen valmistelua ja kilpailuttamista lyhyessä ajassa. Muutosten aikataulu on epärealistinen. Liian kiireinen toimeenpano vaarantaa työikäisten asiakkaiden tuen jatkuvuuden ja lisää henkilöstön kuormitusta. Pahimmillaan asiakkaat jäävät ilman palvelua. Nykyiset palvelut tukevat vaikeassa elämäntilanteessa olevien ihmisten arjen hallintaa, osallisuutta, työkykyä ja etenemistä kohti työelämää tai koulutusta.

Esitys sisältää merkittäviä puutteita erityisesti paljon ja pitkäkestoista tukea tarvitsevien asiakkaiden palvelujen osalta. Palvelun sisältö, rahoitus ja toteutus jäävät avoimiksi. Esityksestä ei muodostu riittävää varmuutta siitä, että palvelu turvaisi käytännössä riittävän pitkäjänteisen ja tavoitteellisen tuen tai asiakkaiden yhdenvertaisen oikeuden tarpeenmukaisiin palveluihin. Määrärahasidonnaisuus ja väljä sääntely tulevat vaikuttamaan siihen, missä määrin ja minkä muotoisena palvelua on tosiasiallisesti saatavilla eri hyvinvointialueilla.

Uuteen työllisyyspoliittiseen tukeen osoitettava 9,6 miljoonan euron lisäys kuntien valtionosuuksiin vuonna 2027 on tervetullut. Tuki täydentää palvelukokonaisuutta, mutta ei täytä sosiaalihuoltoon syntyvää palveluaukkoa, eikä turvaa järjestöjen palvelutuotantoa nykyisessä laajuudessaan. Yleiskatteinen rahoitus ei myöskään takaa toiminnan tosiasiallista käynnistymistä tai riittävää laajuutta hyvin erilaisissa taloudellisissa tilanteissa olevissa kunnissa.

Asiakasmaksujen korotukset

SOSTE ei kannata esitykseen sisältyvää asiakasmaksun korotusta jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta 10 e §). Korotukset koskisivat lähes kaikkia kotipalvelun asiakkaita. Maksujen korottaminen voi johtaa siihen, että asiakkaat vähentävät palvelujen käyttöä tai viivyttävät avun hakemista. Tämä voi pitkällä aikavälillä lisätä erikoissairaanhoidon, ympärivuorokautisen hoivan ja muiden raskaiden palvelujen tarvetta sekä kasvattaa julkisia kustannuksia.

Säännöllistä ja jatkuvaa kotihoitoa saavat ihmiset tarvitsevat usein myös muita arkea ja kotona asumista tukevia palveluja, kuten ateria-, turva-, kuljetus- ja siivouspalveluja, joista peritään erillisiä maksuja. Asiakasmaksujen ja muiden välttämättömien menojen kokonaisuus voi nousta niin suureksi, ettei ihmisille jää riittävästi rahaa lääkkeisiin, ruokaan, asumiseen ja muihin välttämättömiin menoihin. Tämä on jo nyt ongelma monille. Jos tavoitteena on tukea ihmisten mahdollisuuksia asua kotona mahdollisimman pitkään, heidän tarvitsemiensa palvelujen tulee olla aidosti saavutettavia ja kohtuuhintaisia.

Esitystä asiakasmaksukorotuksista on tarkasteltava osana viime vuosina tehtyjä ja ensi vuoden alusta voimaan tulevia uusia asiakasmaksukorotuksia. On selvää, että korotukset kasaantuvat samoille ihmisille. Maksurasituksen kasvu heikentää erityisesti pienituloisten, paljon sairastavien, pitkäaikaissairaiden, vammaisten, ikääntyneiden ihmisten ja lapsiperheiden toimeentuloa ja palveluihin hakeutumista.

Asiakasmaksulain mukaan maksu on alennettava tai jätettävä perimättä, kun sen periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon tai lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumisen. Asiakkaat eivät kuitenkaan aina tiedä oikeudestaan hakea maksun alentamista tai kykene sitä tekemään. SOSTEn selvityksen mukaan asiakasmaksujen alentamista ja perimättä jättämistä koskevat käytännöt hyvinvointialueilla ovat raskaita ja monimutkaisia. SOSTE esittää, että ennen asiakasmaksujen korottamista tulee varmistaa, että maksujen alentamisen ja perimättä jättämisen käytännöt toimivat aidosti ja yhdenvertaisesti.

Sosiaalihuollosta vastaava viranhaltija (SHL 49§)

SOSTE kannattaa esitystä sosiaalihuollosta vastaavasta viranhaltijasta säätämistä, koska sosiaalihuollon sisältöä koskevan vastuun jakautuminen useille palvelualueille ja johtamislinjoille

vaikeuttaa sosiaalihuollon kokonaisuuden johtamista, kehittämistä ja yhteensovittamista. Monet esityksen kannatettavat tavoitteet olisivat jo nykylainsäädännön mukaan toimeenpantavissa. Se edellyttäisi riittäviä resursseja ja panostamista sosiaalihuollon kokonaisuuden kehittämiseen ja johtamiseen.

Kansalliset soveltamisohjeet ja muutosten vaikutusten seuranta

Sosiaalihuollossa on jo nyt runsaasti tyydyttymätöntä palvelutarvetta ja luottamus sosiaalipalveluihin on vähäistä. Myös merkittävät leikkaukset sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuksiin ovat heikentäneet ihmisten mahdollisuuksia saada apua. Sosiaali- ja terveysjärjestöjen kohtaavasta työstä on jo pitempään välittynyt viesti, etteivät ihmiset saa oikeanlaista apua oikeaan aikaan ja riittävän pitkään. Uudistus kasvattaisi tätä riskiä.

On ongelmallista, että palveluita on lähdetty uudistamaan laajasti ilman, että nykyisten palveluiden tilanteesta, edes asiakasmääristä, ja palveluiden vaikuttavuudesta asiakkaille tiedetään kovinkaan paljon. Tällaisissa murrosvaiheissa on vaarana, että osalla ihmisistä palveluihin tulee kohtalokkaita muutoksia ja katkoksia.

Jos uudistus etenee, sen toimeenpanoa on seurattava monipuolisesti heti voimaan tulosta lähtien. Korjaustoimiin on ryhdyttävä välittömästi, jos esitetyt riskit toteutuvat. Koska sosiaalipalvelut ja asiakkaan saama tuki muuttuisivat entistä epätäsmällisemmin määritellyiksi ja tulkinnanvaraisemmiksi, on annettava kansalliset soveltamisohjeet ja järjestettävä laajasti koulutusta muuttuneiden lakien sisällöstä ja tulkinnasta.